

MAGYAR LAPOK

F. Nemzeti Művelődési Intézet

BUD. PEST

X. évfolyam, 241 (2803) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Japán felkészült a háborúra

Nyugati arcvonalt létesítését követelik Angliában a munkásgyűléseken

Baselből jelentik: (B. T.) A Basler National Zeitung honolului jelentése szerint a Tatuta Maru nevű japán gőzösön Japánból visszatérő amerikaiak kijelentették, hogy a japán nemzet felkészült a háborúra és Japán-magatartása mindinkább arra a feltevésre ad okot, hogy a viszály elkerülhetetlen. Japán felkészült az esetleges légitámadásokra és a tengerről jövő támadásokra is.

ANGOL MUNKASTUNTESEK A „LANGYOS BRIT HADVEZETÉS ELLEN”

Newyorkból jelentik: (NTI) Az Associated Press értesülése szerint Anglia sok helységében ugynevezett munkásgyűléseken tiltakoztak a „langyos brit hadvezetés” ellen és azt követelték, létesítsenek azonnal nyugati arcvonalt. Egy Londonban tartott gyűlés határozatot hozott, amely azonnali, lehető legnagyobb segítséget követel a Szovjetunió számára. A gyűlés résztvevői éltették a Szovjetet és kommunista dalokat énekeltek. Coventryben egy 6000 főből álló gyűlés felszólította a kormányt, hogy tehermentesítse a Szovjetet katonai segítség útján. (MTI)

Berlinből jelenik: (NTI) Német harigépek Anglia keleti partjai mentén egy erősen biztosított hajókaravánból elsüllyesztettek egy 8000 tonnás kereskedelmi hajót és további három hajót összesen 8000 tonna tartalommal súlyosan megrongáltak. (MTI)

MOSSZULBAN KIJULTAK A ZAVARGÁSOK

A Mai Nap írja: Római jelentés szerint iraki nacionalista arab csapatok s angol megszállók között újabb összecsapások voltak Mosszulban. Egy angol tiszt és három ausztráliai katona életét vesztetett. 85 arabot tusként fogásba vetettek. A Messagero közlése szerint Ali Hadzsi Szafetet, a palesztinai arab szövetség védelmi bizottságának tagját, ítélet nélkül agyonlőtték, mert állítólag öt terheltet a felelősség a mosszuli zavargásokért.

Kobeből jelentik: (NTI) Miyozaki volt iraki japán követ, aki több mint hét hónapig képviselte Japánt Bagdadban, megérkezett Japánba. Az újságírók előtt kijelentette, hogy az angolok sohasem bírták volna Irakot megszállni, ha az ott élő zsidók, akiknek száma közel 800.000, nem segítettek volna őket. Emiatt az arabok felháborodása olyan nagy volt, hogy az

angolok bevonulása után több mint 5000 zsidót megölték. (MTI)

OLASZORSZAGBA ÉRKEZETT A PALESZTINAI FÓMUFTI, AKINEK FEJÉRE VÉRDIJAT TŰZTEK KI AZ ANGOLOK

Rómából jelentik: (Stefani) Said Amin el Husszein palesztinai főmufti épen és egészségesen megérkezett Dél-olaszország egyik légitikójába. Jelenleg az arab világ legfőbb személyisége és egyike a muzulmánok legbefolyásosabb főembereinek, aki hadat üzent Angliának és könyörtelen harcot hirdet az arab földön gyakorolt brit zsarnokság ellen. Eden néhány nap előtt az angol alsóházban kijelentette, hogy elfogatása Anglia számára igen nagyfontosságú és Wavell tábornok is nemrégiben azt mondta, nem

tűri tovább, hogy a főmufti nevéssé tegye, hanem minden áron le fogja tartóztatni. Ugyanakkor kihirdették, hogy 25.000 font díjat tűznek ki fejére. Ennek ellenére sikerült kimene-külnie az angol hajtvadászatból. A muzulmán világ állandó végrehajtó bizottságának örökös elnöke.

Said Amin el Husszein nemcsak hős vezére az angolok és zsidók ellen vitt arab függetlenségi harcnak, hanem a legfőbb politikai és egyházi feje is a világ különböző országaiban lakó 313 millió muzulmánok. A Duce főmuftinak a fasizmus iránt érzett barátságát és csodálata ismeretében örömmel és meglepéssel vette tudomásul olasz földre érkezését. (MTI)

MEGHALT HUSZÁR KÁROLY volt miniszterelnök

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Huszár Károly m. kir. titkos tanácsos, volt miniszterelnök hétfőn reggel epeműtét következtében beállott szívgyengeségben 59 éves korában Budapesten elhunyt.

Huszár Károly 1882 szeptember hó 10-én Nusdoriban született. Iskoláit Ischlben és Szatmárnémetiben végezte. Bodnár Gáspár, az ismert papíró ismerte fel tehetségét és üdítőtá el fényes pályájára. Tanítói oklevelet szerzett. Esztergom-megyében, Bajnán volt tanító, azután a Néppárt című lap szerkesztője lett. Egyik megindítója volt a magyarországi keresztényszocialista mozgalomnak. Résztvett a Katolikus Népszövetség megalakulásában, mint központi szervező titkár. Munkatársa volt az *Uj Nemzedék*-nek, az *Alkotmány*-nak és az *Igaz Szó*-nak, majd felelős szerkesztője a *Népujság* című politikai hetilapnak. 1906-ban jelölték a szakcsi választókerületben, de kisebbségben maradt. 1910-ben a sárvári kerületben három ellenjelölt ellenében néppárti képviselővé választották. Jelentékeny szerepe volt azokban a tárgyalásokban, amelyek 1918 októberében a választás politikai helyzet megoldása ügyében folytak az ellenzéki pártok között. Ebben az ügyben IV. Károly király is többször fogadta kihallgatáson. Hadik miniszterelnök egy nappal a forradalom kitörése előtt felajánlotta neki a kultusz-tárcát. A Károlyi-forradalom alatt nem vállalt szerepet éhségáldozással foglalkozott. A

proletárdiktatura alatt állásából kitétek. letartóztaták és tuskénti gyűjtőfogházba vitték és családját zaklatták. Kénytelen volt Bécsbe menekülni, ahol az ellenforradalom egyik tevékeny vezetője volt. A bolsevizmus bukása után tért haza. A második Friedrich-kormányban kultusz-miniszter volt. Azt a feladatot kapta, hogy a kommunizmus alatt teljesen felforgatott egyházi és iskolai állapotokat helyreállítsa, ami sikerült is. 1919 novemberében az entente-hatalmak Sir George Clarcot küldték Budapestre, hogy hozzon létre olyan kormányt, amelyben a társadalom minden osztálya szerepel. A pártközi értekezleten Huszár Károlyt találták a legalkalmasabbnak. Clarc meg is bízta a kormány megalakításával, az entente az új kormányt elismerte és kijelentette, hogy meghívja a békefárgalásra. A kormányt a választások kiírása, a választás alapján összeülő nemzetgyűlés alkotmányozó munkájának előkészítése és Magyarországban a béketárgyaláson való képviselése volt a feladata. Miniszterelnöksége alatt választották Horthy Miklóst az ország kormányzójává. Azután Huszár Károly kormánya benyújtotta lemondását és átadta helyét olyan kormányt, amely képviselőválasztás alapján a nemzetgyűlés többségi pártjaiból alakult. Huszár Károly írta az első nagyobb munkát a bolsevizmus pusztításáról és ezt a könyvét Amerikában is kiadták. Maga is kiutazott Amerikába, ahol

a hadifoglyok visszahozatalát segítette elő. Képviselőházi felszólalásával hozzájárult a jogrend megszilárdításához. Tagja volt a kivándorlási tanácsnak és elnöke a kivándorlási bizottságnak. Ő volt az Országos Társadalombiztosító Intézet első elnöke.

A francia néppárt Párisban tartott gyűlése állást foglalt a német tiszték elleni merényletekkel szemben

Szabadon bocsátották azokat a hadifoglyokat, akiknek hozzátartozói adatokat szolgáltatnak a merényletek értelmiszerzőiről

Párizsból jelentik: (NTI) A Francia Néppárt vasárnap Párizs egyik legnagyobb gyűléstermében kerekén 10.000 ember részvételével gyűlést rendezett a bolsevizmus ellen harcoló francia önkéntesek tiszteletére. A szónokok ostorozták a német véderő tagjai ellen elkövetett merényleteket és megújították fagadalmukat, hogy a bolsevizmus, a zsidóság és a szabadkőművesek ellen kirelhetetlenül harcolnak.

Vichyből jelentik: (B. T.) Egyes francia állampolgárok a nantési és bordeauxi merényletet nyomozó hatóságok előtt közléseket tettek, amelyek folytán a merényletek értelmi szerzőinek köre lényegesen szűkebbre szorult. — Ezek a franciák azonban nem kívántak részesülni a kitűzött jutalomból, mire a német megszálló csapatok parancsnoka elrendelte, hogy német fogásában levő hozzátartozókat és rokonaikat engedjék szabadon. Berlinben elrendelték, hogy azokat a foglyokat kell szabadon bocsátani, akiknek hozzátartozói és rokonai támogatják a német hatóságokat az értelmi szerzők kikiutatásában.

A merényletek ügyében a belügyminiszter pénteken éjszaka Petain úzenetével Párizsba utazott. Szombaton visszatért Vichybe és azonnal megjelent Petain előtt. Utána a kormány minisztertanácsot tartott, amelyen Darlan beszámolt azokról az országos intézkedésekről, amelyeket az államfő nevében a megszálló hatóságokkal együtt tettek, hogy a tragikus megtörtént intézkedések megszűnjenek. Darlan azt is közölte, hogy a kormány elhatározott szándéka fokozni óvatosságra vonatkozó intézkedéseit, amelyek a megszálló csapatok tagjai ellen irányuló gonosztettek megakadályozását célozzák, nehogy az ezekben nem részes franciáknak kelljen a következményeket viselniük. A minisztertanács törvényt fogadott el, amely a közvetett tettei tevékenység megakadályozására irányul.

MOSZKVA JELENTI:

ROSZTOV KÖRNYÉKÉN SÜLYOSBODOTT A HELYZET

Széles területen megtörték a szovjet ellenállást a keleti hadszíntér középső szakaszán. Tovább folyik a Donec-medence megszállása

Ciano látogatását méltatják a német lapok

Berlinből jelentik: (Stefani.) Ciano olasz külügyminiszter szombaton látogatást tett a vezéri főhadiszálláson. A német sajtó vezető helyen emeli ki ezt a látogatást. — A *Deutsche Allgemeine Zeitung* szerint Ciano látogatása újabb bizonyítéka a tengelyhatalmak együttműködésének. A lap emlékeztet a Führer és az olasz külügyminiszter áprilisi találkozására és hangsúlyozza, hogy azóta rendkívül fontos események történtek. A lap dicsőíti a szovjet ellen egymás oldalán küzdő tengelyhatalmak barátságát, majd a két tengelynagyhatalom barátságát, amely legfőbb kifejezését Hitler és Mussolini személyes barátságában találja. A *Berliner Börsenzeitung* azt írja, hogy az egész brit szövetségi rendszer egyik katasztrófát a másik után szenved, míg a tengelyhatalmak félelmetes tömbje egyre szilárdabbá válik minden téren és ennek megfelelően egyre teljesebbé válik az olasz-német együttműködés is. (MTI.)

Meghíusult szovjet ellentámadási kísérlet a déli arcvonal-szakaszon

Berlinből jelentik: (NTI.) A keleti hadszíntér középső szakaszán német páncélos osztagok széles területen megtörték az ellenállást. Több kísérőt merész rajtaütéssel foglaltak el, másokat erős tüzési ellenállás leküzdésével. A bolsevisták ezen a szakaszon pénteken négyezer foglyot és sok löveget vesztek. Szombaton újabb 13 páncélost semmisítettünk meg. Más szakaszokon az ellenség ellentámadási kísérleteit az ellenség súlyos vérvesztésével visszavertük. A déli szakaszon a bolsevisták gyalogsággal, tüzességgel és páncélosokkal elkezdett ellentámadást kezdtek, melyek azonban az ellenség nagy vérvesztése mellett omlottak össze. Az ukrajnai iparvidéken szombaton 1700 foglyot ejtettünk, sok páncélost zsákmányoltunk, egy repülőt a földön megsemmisítettünk. (MTI.)

Több helyen szétromboltak a német bombák a murman-vasutvonalat

Vezéri főhadiszállás. (NTI.) A vezéri főparancsnokság jelenti: A Donec-medence megszállása tovább folyik, de ugyanakkor a keleti hadszíntér többi szakaszán is tovább folynak a támadó hadműveletek. Charkov elfoglalása újabb nagy sikert jelent a németek számára. Légierőnk súlyos csapásokat mért az ellenség csapatgyülekezéseire, védelmi vonalaira a Donec és Don között, valamint a moszkvai hadszíntéren. A magas északi Murmanszk-vasútvonal pályá-

testét több helyen szétromboltuk. Moszkvában éjszakai támadások során bombatalálatok érték a Kremlt. A légierő az Anglia körüli tengerészeten három, összesen 12 ezer tonna tartalmú hajót semmisített meg. Más repülőgépek Anglia nyugati, déli és

délkeleti részén kikötőket támadtak. Észak-Afrikában német vadászgépek eredményesen támadtak ellenséges katonai célpontokat. Brit repülőgépek az elmúlt 24 óra alatt nem hajtottak végre harcra vállalkozásokat a Német-birodalom fölött. (MTI.)

Rosztov veszélyes helyzetbe került

Londonból jelentik (Reuter): A moszkvai rádió ma reggeli adásában közölte, hogy Rosztov környékén a helyzet súlyosbodott. Maga a város igen veszélyes helyzetbe került. Stockholmól jelentik (Német TI): Egyik svéd lap tudósító moszkvai jelentése szerint a bolsevisták elhatározták, hogy a németek bevonulása előtt minden házat a levegőbe röptenek, hogy nehézségeket okozzanak a németeknek az ellátásban és letelepedésükben a téli elszállásolásukat. (MTI.)

Stockholmól jelentik (NTI): A *Times* jelentése szerint az angol alsóházban a munkáspárti Wedgwood kijelentette, hogy Oroszország veresége esetén Anglia aligha nyerheti meg a háborút. Angliának most

van erre az utolsó eshetősége. Most van az utolsó lehetőség arra, hogy Anglia támadást intézzen Németország ellen. Sir Geffrys konzervatív-párti képviselő így kiáltott közbe: — Ne csináljunk újabb Dünkirchent, vagy újabb görögországi és krétai visszavonulást!

Az egyik munkáspárti képviselő kijelentette, hogy a nép már nem bízik a kormányban, mert a kormányt árulónak tartja. (MTI.)

Berlinből jelentik: Katonai helyről közlik a Német Távirati Irodával, hogy a Földközi-tengeren Bardia közelében német zuhanó bombázók ellenséges szállításokat biztosító őrhajókat támadtak meg. Sikertelenül egy könnyű brit cirkáló elsüllyesztett. (MTI.)

A román erődök köveiből emlékművet állított a magyar hősöknek Székelyhid

Székelyhid, kiküldött tudósítónk jelentése.

Nagy ünnepet ült vasárnap Székelyhid. Az érmelléki nagyközségben fel-emelő ünnepség keretében avatták föl a székelyhídi asszonyok leányok kezéből készült gyönyörű Országzászlót. Ugyanakkor fölavatták a román erődök köveiből fölépített Országzászlóemlékművet, amelybe beépítették azt a régi Turul-szobrot, amelyet a románok 1919-ben egy éjszaka szentségtörő kezekkel leromboltak. 121 hősi halottjának névsorát arany betűkkel véste az emlékműre Székelyhid községe.

Az ünnepség méltóságát és fényét örök emléküvé tette a község számára, hogy József királyi herceg, a bihari bakák édesapja eljött székelyhídi egykori bajtársai közé és ő avatta fel az emlékművet.

A zuhogó eső dacára a község apraja-nagyja a főterén van. A házakon lobogó leng, az arcokon ünnepi hangulat fénye látszik. Egymásután érkeznek meg autóikon Cziffra Kálmán dr és Hlatky Endre dr főispánok, vezér dr Nadányi János alispán, a me-

gye országgyűlési képviselői és sok más előkelőség. Az ünnepelő közönség legelőször a református templomba vonult be. — ahová az Országzászlót hat magyarruhás leány vitte s a székelyhídi tűzharcosok díszszakasa követte. A református templomban megtartott istentisztelet keretében Szabó Zoltán esperes lelkes buzdító szavak kíséretében áldotta meg a zászlót. A katolikus templomban dr Lestyán Endre pápai prelátnak, Székelyhid szülőte, mondott ünnepi szentmisét. Szentmise után a Hazáért és honvédekért imádkozott, majd meghatott hangon méltatta a község nagy ünnepét s az Országzászló jelentőségét. Ezután megáldotta a zászlót. Ugy a református, mint a katolikus

Siremlékek,

hősi emlékek, Szent Antal táblák készítését betűvészt, aranyozást olcón vállalkoz. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. Szives pártfogást kér

Balázs János kőfaragó mester
Nagyvárad, Francia-utca 55.

templomban és az ünnepségen nagyban emelte a nap fényét az alkalmi énekkar, amelyet Schilli István római katolikus tanító vezényelt.

A zászlók megáldása után a község főterére az emlékmű elé vonult a közönség. Röviddel ezután megérkezett József kir. herceg, díszes négyes fogaton.

Az Országzászló és az emlékmű felavatása

A nagyváradai gyalogzászlóaljja a Himnuszjátéssza, a leventék díszszázada feszesen tiszteleg s gyönyörű négy szürke büszkén vágat a mosolygó főherceggel az éljenzök sorfala között a számára kijelölt emelvényhez. Időközben megérkezett az ünnepélyre Nagyvárad helyőrségparancsnoka is.

Fábry Sándor földbirtokos felkérésére József királyi herceg elmondotta az avatóbeszédet. Beszédében meghatott hangon emlékezett meg a székelyhídi világháborús katonák hősiességéről. Az Országzászló jelentőségét méltatta ezután.

Fölrepül a zászló.

A Hiszekegy hangjai mellett fölrepült ekkor a zászló, majd az ünnepelők könnyes éljenzése közben visszakeresztelkedett félárbocra. A királyi herceg ezután az ifjakhoz szólt: Legyetek olyan hősök, mint apáitok, nagyapáitok voltak. S ha olyanok lesztek: élni fog Magyarország. S imádkozzatok a harctéren küzdő honvédek fegyvereinek sikeréért, mert azért harcolnak, hogy nemzetünket és Európát megvédjék a pusztulástól.

A dalárda éneke után Bodnár Sándor diószegi kisgazda, orsz. képviselő, az Ereklés Országzászló Nagybizottsága nevében ünnepi beszéddel vette át az emlékművet, — majd ismét a dalárda énekszáma következett, majd Tóth János székelyhídi levente szavalta el nagy tetszéssel Szatmári István: Országzászló című hazafias lendületű költeményét.

Bokor Imre székelyhídi törvénybíró köszönetet mondott megjelenésükért a magas vendégeknek és mindazoknak, akik hozzájárultak munkájukkal, fáradságukkal az emlékmű és a zászló elkészítéséhez. Ezután megkoszorúzták az emlékművet.

Elsőnek a nagyváradai helyőrség parancsnoka helyezte el koszorúját a honvédség nevében, majd a csendőrség koszorúja következett. A vármegye koszorúját dr Cziffra Kálmán és Nadányi János helyezték el. A tűzharcosok, az Erdélyi Párt, a Gazdakör, az Ipartestület, az Iparos Otthon és a keresztény kereskedők is megkoszorúzták az emlékművet.

József királyi herceg világháborús katonái között

A királyi herceg ezután díszszemlét tartott az elvonuló nagylétai levente-díszszázad és a székelyhídi tűzharcosok felett, majd közvetlen kedvességgel elbeszélgetett volt világháborús katonáival, akik könnyes szemmel állották körül egykori parancsnokukat.

Az ünnepség után díszbéd volt a község háza nagytermében. A díszbédben dr Cziffra Kálmán főispán a Kormányzó Urra, míg dr vitéz Nadányi János alispán a királyi hercegre mondott pohárköszöntőt. A királyi herceg keresetlen szavakkal válaszolt az üdvözlésre.

Legújabb fegyverünk

a kötőtű

Jó néhány éve már, hogy a kötőtű ismét elfoglalta a régi helyét a női kézimunka apró szerszámai között és ismét szalonképessé vált — a szó szoros értelmében véve! — a szalonnákban, klubokban, sétatereken egyaránt.

Ebben az esztendőben aztán a kötőtű, ez a vékony, csillogó szerszám, egészen fölmagasztosult. Bekerült a hadviselés több más nélkülözhetetlen eszközei közé, azaz a különbséggel, hogy míg a többiek, — a tankok, páncélosok, nehézütegek, gépjegyek, lángszórók — a halált osztják, ez a kis csillogó szerszám a szeretet melegét szövö bele azokba a pamutból való gyöngyszemekbe, melyek a szorgos női kezek fürge mozdulatai nyomán sorakoznak egymás mellé.

Mert, míg tavaly ilyenkor színes női pulloverek, elegáns sportkosztümök és kötött kabátok formálódtak ki a kötőtű vékonyka, csillogó rúdján, ma alaktalan, szürke holmik jelzik a szorgos kezek munkájának eredményét.

Ujjatlan férfipullovereket és kézcsukló-melegítőket kövnek asszonyaink és leányaink — a különféle nőtiszteletek köré tömörülve — a messzi orosz harctereken küzdő katonáinknak.

Soha ilyen szép, soha ilyen meleg nem volt a kötőtű csillogása a világháború óta. És nincs az a pillanatra megpihenő női kéz, melynek serény munkabesorakozására szükség ne volna ahhoz, hogy egyetlen se akadjon honvédeink között, aki fáva didereg a hideg orosz éjszakában, akit nem fűt az otthoni szeretet, az otthonról küldött téli holmik melege.

Mert kint, az orosz mezőkön, a Dnyeper és a Donec partján, sokkal hidegebbek a nappalok és az éjszakák, mint itthon. Olvassuk csak el azt a rózsaszínű tábori levelező lapot, melyet egy váradi lelkes fiatal leányunk küldött egyik Ukrajnában harcoló honvédünk:

„...Írja, hogy otthon kék az ég. Két nappal ezelőt próbáltam mosolyogni, hát bizony mondom, csikorgott az ábrázatom s az emberek rémülten néztek rám, hogy miért vagyok úgy elkeseredve. Ugyanis, úgy összefoglam egy hirtelen támadt dara- és hófúvásában, hogy a mosolyom mindennek moódható volt, csak nevetségnek nem...”

Nagy szükség van tehát a kötőtű szaporá forgatására. Azonban, ilt is van egy — reméljük leküzdhető — akadály, melynek eltávolítására halóságai közbenjárásra, segítségre van szükség. Azok a lelkes asszonyok és leányok ugyanis, akik vállalkoztak erre a szép feladatra, régi sálakat és kendőket bontanak szét, hogy a csuklódvédők és pulloverek kötéséhez szükséges pamutanyagot előteremtsék. Mert a helyzet az, hogy hiába van meg a szép szándék, s az áldozatos munkakészség, — hiányzik a cél megvalósításához szükséges nyersanyag. Nem lehet pamutot kapni! Az illetékes hatóságok feladata, hogy ezen a helyzeten segítsenek és lehetővé tegyék a kötésre vállalkozó asszonyok és leányok pamutbeszerzését, — természetesen kizárólag erre a célra.

A testi szükségleteken kívül szükségük van honvédeinknek lelki táplálékra is. Arra az összekötő kapcsolatra, mely a betűn keresztül elviszi hozzájuk az itthonmaradottak örökkévaló reájuk gondolásának beszédés bizonyítékát.

Ugyanannak a fiatal leánynak, akitől fentebb szoltunk s akinek nemes akciójával nemrégiben már foglalkoztunk, ezt írják „valahonnan Oroszországból”:

„Ismételt olvasmányküldeményeit napról-napra kezünkhez kapjuk s annál inkább meghat ez minket; mivel nemcsak egyszeri megemlékezés volt, hanem állandóan velünk van, mint egy simogató kéz melege...”

Ne sajnáljuk hát honvédeinktől az otthonról feljűjtött kéznek ezt a meleg simogatását!

(M. F. V.)

„Hol állanánk ma, ha hallgattunk volna a demokratikus Nyugat szirénhangjaira!”

Antal István államtitkár beszéde a MEP törökszentmiklósi szervezeti ülésén

Törökszentmiklósról jelentik MTL.: A Magyar Élet Pártja törökszentmiklósi szervezete vasárnap ülést tartott, amelyen megjelent Antal István dr. igazságügyi államtitkár is. Antal államtitkár hosszabb beszédben ismertette a kormány politikáját és a párt tevékenységét.

— Míg Európa igen sok nemzete — mondotta — az európai erők alakulásának kellő fel nem ismerése és helytelenül irányított politika következtében vagy elbukott, vagy súlyos veszteségeket szenvedett. Magyarország nem csak megállította helyét, de néhány év alatt csaknem megkétszerezte területét és népessége létszámát.

Mindez fényesen igazolta Gömbös Gyulának és utódainak elgondolását és kormányzópart politikáját. Hol állanánk ma, ha hallgattunk volna a demokratikus Nyugat szirénhangjaira és engedtünk volna hazai székértelőknek, más úton indulva el mint amelyeken Gömbös Gyula benünket elindított?

A gazdasági helyzetről szólva szembeállított a liberális rendszerrel, mely sokszor egyéni érdekeknek rendelte alá az ország munkaerőjét. A kormány olyan pénz- és gazdasági politika megvalósítására törekszik amely kizárólag a nemzet nagy, egyetemes érdekeit tartja szem előtt.

Internálják azokat, akik nem tartják be hatósági árakat

Budapest. Az Uj Nemzedék írja: A legközelebbi napokban életbelép az árusítás új rendje. Hogy a közönség az árdragítási küzdelmet hatékonyabban támogathassa, minden üzletben feltűnő helyen ki kell függeszteni a hatóságilag megállapított hivatalos árat. Eljárás indul meg azok ellen, akik a hirdetményt nem akasztják ki üzletükben. Eljárás indul továbbá mindenki ellen, aki a hatósági árnál többet követel, vagy többet kíván az áruért. A szigorú intézkedéshez hozzátartozik az is, hogy a bírói eljáráson kívül minden árdragító vagy kísérletező még külön rendőri eljárás alá kerül, aminek következtében rendőri felügyelet alá helyezik, illetve lakóhelyét máshol jelölik ki, vagyis internálják.

Mussolini jelenlétében

Újabb háromezer birtokparcellát osztottak ki a lecsapolt pontini mocsarak helyén

Littoriból jelentik (Stefani): A lecsapolt pontini mocsarak helyén most osztották ki háromezer birtokparcellát végleges tulajdonosaik között. Az ünnepségen a Duce is beszédet mondott. Az egykor teljesen hasznavehetetlen mocsaras területen a lecsapott területet tették termékenyvé, melyet öt város és tizennyolc tanyakerület létesült. Ezen a területen hatvanezer ember él tökéletes egészségügyi vi-

szonyok között, gazdasági jólétben. Ezen a területen 487 kilométer első osztályú út, 15.300 kilométer árkot és csatornát építettek, 21.000 kilométer vízvezetékét szerelték, 640 kilométer magasfeszültségű villamosfóvvezetékét és 1080 kilométer távbeszélő vezetékét létesítettek. Megkezdtek az öntözőrendszer kiépítését is. Ez a terület ma már nemcsak a saját szükségleteit elégíti ki, hanem hatalmas feleslegeket termel a nemzet

számára. A termővé varázsolt területen eredményes kísérletek folynak cukorrépa, kender, len és gyapot termelésre, azontul virágzó állattenyésztés is folyik. (MTL)

Felállították a magyar konyhát a németországi magyar munkásoknak

Nagyvárad. Saját tud. Mint illetékes helyről értesülünk, a németországi magyar munkások kívánságára az ottani nagyvállalatok magyar konyhát állítottak fel. Az Országos Központi Hírelintézet átiratban értesítette a nagyváradai munkaközvetítőt, hogy a Németországban dolgozó magyar munkások márkaküldeménye pengőellenértékét az oda beérkező idő után 3 napon belül kiküldik a kedvezményezettnek címére. A pénzküldemény azért érkezik késedelmesen, mert öt bankon keresztül számították le, ami 5 hét időt vesz igénybe. Miután ez az idő eltelt, az átutalásokat ezután rendszeresen fogják kifizetni.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— Hétfőn este az Iskolánkivüli Népművelési Bizottság rendezésében, a legmulatságosabb zenés vígjáték, az ilyenek a férfiak kerül színre, Moóry Lucyvel, Jurik Julcsival, Bartók Juliával, Delly Ferencel és Kozma Andorral a vezető szerepekben.

— Kedden és szerdán a mult színházi szezon legnagyobb sikerű vígjátéka, a budapesti Madách színházban több, mint 200 előadást megért Négy asszonyt szeretek kerül bemutatásra, Moóry Lucy, D. Ihász Klára, Kozma Andor és Ross József játsszák a vezető szerepeket. A Négy asszonyt szeretek kedden premierbérletben, szerdán pedig Tisztviselő bérletben kerül színre, szombaton este pedig bérletszűnetben. — A m. t. premier-bérlő közönséget ezuton kéri az igazgatóság, hogy ha a Négy asszonyt szeretek helyett, a pénteken bemutatásra kerülő Piros bugyelláris választja, úgy ebbeli szándékát kedd délig a színháznál jelentse be, hogy péntekre helyét fenntarthatjuk.

— Fialtság, bolondság olcsó helyárral. Csütörtökön este olcsó helyárral a nagyszerű, mulatságos operett, a Fialtság, bolondság megy a premier rangú szereposztásban.

— Pénteken a Piros bugyelláris felújítására kerül sor Delly Ferenc rendezésében. Moóry Lucy, Delly Ferenc játsszák a két vezető szerepet.

HETI MŰSOR:

Hétfőn este: Ilyenek a férfiak.
Kedd: Négy asszonyt szeretek. (Premier bérletben.)
Szerda: Négy asszonyt szeretek.
Csütörtök: Fialtság bolondság (Olcsó helyárral.)
Pénteken: Piros bugyelláris. (Repri.)

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a MAGYAR LAPOK-at.

Ma és minden kedden este **Disznótóros vacsora a „MÁTYÁS”** söröző és étteremben Szilágyi Dezső-utca 5.

Csak az Uralig terjed az orosz ellenállás

A háborúnak Ázsiából való folytatása gazdasági és ipari okokból lehetetlen

A város, amelyről legendák szálltak a cári időkben a muzsik Feketemáriás hajléka felé, a város, amelyben a fény, pompa ragyogott s a bűn felmagasztosulva trónolt, ahonnan annyi emberi ocsmányság, de emberi nagyszerűség is szinte elszédítette a világot: Moszkva a közel kétszázmillió birodalom fővárosa sötét végzetének beteljesülése előtt áll.

Különböző jelentések szerint a város szívében, a Vörös téren komoruló Kreml aláknázva várja a sorsát, Sztalint páncélvonata befutva és berendezve várja az intést az indulásra, amely ismeretlen sorsa felé vonzolja majd a „vörös cárt”. Addig a felfegyverzett s a meneküléstől elzárt tömeg lázasan készül a Vörös téren lévő Lenin múzeum, Főposta, kicsit távolabb a Munkapalota, Kurszki pályaudvar, Egyetem, Szovjetház, az Izvesztija központ, Allampénztár, Villamos művek és a Gorki-központi liget sarkán lévő Rádió hatalmas telepének felrobbantására. A Lenin mauzóleumon kialszik a vörös fény s levegőbe repül minden, ami a világ elé tárhatná egy szívtelen és lélek nélküli ember rémuralmának embertelen bizonyítékait. A vörös cár számtalan bujdosása és menekülése közben, száz név után vette fel a Sztalin nevet. A név acélt jelent, Sztalin behizonyította, hogy valóban acél: hideg és hajthatatlan. Emberek millióit ölette halomra. Thukacsevszkij tábornok, Bucharin, Kamenev, s most Timosenko, Budjeni került a sorra, hogy a hozzá csak a legközelebb állókat említsük. Egy ember örülete milliókat hajszol irtozatos halálba, s egy ember örülete kényszeríti a legsötétebb végzet beteljesedése elé az orosz népet Moszkva eleste küszöbön áll, s ha nem két nap, hát két hét alatt egészen bizonyos a győztes németek kezén lesz, de akkor már üres lesz a város, csak az agyonnyomort nép lesz kénytelen túrni az ellenség megszállását.

Sztalinék akkor már jól befutott pancélvonatból hajtják újabb elvadászások felé a maradék orosz hadsereget. A háborúnak a főváros esetével sem lesz vége a szovjetkormány az Ural mögül akarja folytatni a háborút. Ide vonják vissza a számtalan menekültekben szétszórta haderőt, amelynek eredetileg az lett volna a feladata, hogy meghódítsák Európát...

Az Uralon túl nincs ellenállás

Útképes orosz haderőről már csak a Távolkeleten beszélhetünk. Búcher tábornok egykori csapatai azonban az ismeretlen Japán ismeretlen céljai miatt sem mozdulhatnak. Az európai haderőtől aig sikerül majd annyit is megmenteni, ami elegendő lenne az Ural vonalának megvédésére. A háborúnak Ázsiából való folytatása elsősorban gazdasági, aztán hadfelszerelési, utánpótlási és a katonaság utánpótlásainak szinte leküzdhetetlen nehézségeibe ütközik egyrészt, másrészt nem lenne értelme, hogy a német haderő az Uralon túl is harcoljon, amikor az európai Oroszország hosszú évekre biztosítja számára mindazt, ami a hadviseléshez szükséges: nyersanyagot és élelmet. S aztán, amiről legutóbb ir-

tunk, Anglia szíve, India is a közvetlen veszélyeztettség szélére került...

Szovjetország 21.6 millió km² területéből 6.6 millió esik Európára. 193 millió lakosságából viszont 150 millió. Az európai rész legnagyobb része termőföld és természeti kincsekben igen gazdag. Ezért itt helyezte el a Szovjet a hadiparát, a Dnyeper mentén és a Donec medencében, Leningrádban és az Ural vonalán. Jekaterinburg és Orenburg környékén. A telepek jórésze már német kézen van, a többi sorsa sem lehet kétséges. Az orosz hadipar 80 százaléka van európai területen, míg a termelési súlypont teljesen ezen a részen nyugszik.

A szovjet iparosításra még Lenin adta ki a jelszót, amelynek lényege: a bolsevizmus szocializmus, plusz elektromosság. A jelszó megvalósítására született meg az első öt éves terv, amely 1928 októbertől 1933 októberéig nem csupán az ország gazdasági fejlődését igyekezett a legkisebb részletekig megszabályozni, hanem gondja volt a kulturális, tudományos, művészeti, nevelésügyi, egészségügyi és szociális élet igényeire is. A sakkjátéktól és művészi kérdésektől kezdve egészen a teulitvetvényekig és vaskorszakig minden kérdésben döntő szava van az öt éves tervnek — írta egy amerikai újságíró. A titkos rugó, amely az egész tervet mozgatta, a balti államvezetés alapelve volt: „Gyűlöld és pusztítsd ellenségeidet”. Ezért kellett volna felfokozni a vas- és acéltermelést évi 4 milliárdtól 10 milliárdra, a széntermelést 23 milliárdtól az első öt évben 36, a második öt évben pedig 69 milliárdra. Ezeket az eredményeket természetesen sohasem érték el.

Az építőiparban az első öt éves terv hozott eredményeket. Ekkor vetették meg alapjait a gépkocsiparnak, ekkor korszerűsítették a vas- és mezőgazdasági ipart, építették a cseljabuzszi traktorgyárat, kohó és bányaműveket. A feldolgozó ipart a nehézipar rovására elhanyagolták, ami a mostani háboruban bosszulta meg magát. Komoly

eredményeket csak az olajtermelés és a villamosítás terén ért el.

A feldolgozó ipar azonban szánalmas képet mutat, még az európai területen is, ami pedig az emberanyagot illeti, az ázsiai területről legjobb esetben is csak 3.5—4 milliós hadsereg verbuválható, de ennek felszerelése, kiképzése, élelmezése szinte elképzelhetetlen.

A legutóbbi moszkvai értekezleten Sztalin rengeteg ígéretet kapott Angliától és Amerikától a tényleges segítség azonban késik. Japán kedvező helyzeténél fogva meggátolhat minden, a Szovjet felé irányuló szállítást. De lehetetlen az anyagi segítséget a közlekedési eszközök hiánya miatt is. Vasutvonal az ázsiai területen csak egy van nyugat—kelet irányban, gépkocsiforgalomra alkalmas utjai nincsenek, az ural—vladivosztoki vasutvonal 6000 km. hosszú, ha ezt megrongálják, teljesen megbénítja a hadműveleti mozgást és az anyagi segítséget.

A szovjet ellenállás tehát a rájuk nézve legjobb esetben is az Uralig terjedhet csupán. Nagy kérdés azonban, hogy a főváros elveszte milyen hatással lesz az orosz népre, amely ma még, átítatva a bolsevizmus szellemétől, követi a parancsokat. De csak félelemből. Mert megszokta, hogy a Szovjetunióban ellenvélemény nincs. Előbb-utóbb, felszabadulnak a lelkek a husz éves szörnyű lidércnyomás alól s talán éppen Ázsia kapujában, az Ural vonulatán törnek meg örökre a népeket, nemzeteket veszélyeztető bolsevista erő.

... Hogy melyik órában, vagy melyik héten történik ez meg, nem jósolhatunk. De, hogy nincs már messze, az bizonyos, hiszen sietni kell, ködök már a hajnalok, s az orosz sztyeppéken egyre nehezebbek lesznek az utak. S mielőtt teljesen járhatatlanná válnak, eldől a világtörténelem legnagyobb harca, amelyben milliós hadseregek mozognak, s mindkét fél eljut oda, ahol Európa és Ázsia kezdődik. De Európában csak az emberi dolgok maradnak...

PÁRKÁNY LÁSZLÓ

Reményik Sándor temetése

A miniszterelnök is koszorút küldött a nagy költő koporsójára. Az ország nagy részvétele kísérte utolsó útjára Reményik Sándort

Kolozsvárról jelenti a MTI: Vasárnap délután 4 órakor volt Reményik Sándor temetése. Erdély nagy halottjának ravatalához elzarándokoltak mindazok, akiknek csak valami kicsi közük is van Erdélyhez és irodalmához. A vasárnap déli vonatokkal Budapest és Nagyvárad felől, de Erdély felől is igen sokan érkeztek Kolozsvárra, hogy részt vehessenek a nagy költő temetésén.

Reményik Sándor porhüvelyét vasárnap délelőtt 11 órakor szállították el a házsongárdi temető halottas kápolnájából az evangélikus templomba. Itt ravatalozták fel újra azon a helyen, ahol annyiszor hirdette vasárnap délutáni ünnepeken az örök vigasztalást, az eljövendő feltá-

madást... Déli 12 órakor megnyitották a templom-kaput, hogy még egyszer elvonulhasson előtte az általa lelkiekben megerősödött és megedződött népe. A déli óráktól egészen a temetés időpontjáig ezrek és ezrek járultak a ravatalhoz. Koszorút küldtek a ravatalra többek között Bárdossy László miniszterelnök, Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter, a Magyar Tudományos Akadémia, irodalmi társaságok stb. A temetésen résztvettek a polgári és katonai előkelőségek. A kormányt Inczedy-Joksmann Ödön főispán képviselte.

A gyászszertartást Járossy Andor evangélikus esperes és Obermann Ernő lelkész végezte, majd Thuróczy

Zoltán evangélikus püspök mondott gyászbeszédet. Azután egymásután járultak a ravatalhoz az irodalmi társaságok kiküldöttei. Tavasz Sándor a Pásztortűz, Bánffy Miklós az Erdélyi Helikon, dr. Gönczy Lajos a Református Teológia, Tamási Áron a Kisfaludy Társaság, P. Jánossy Béla a Petőfi Társaság, Walter Gyula az Országos Magyar Sajtókamara és az erdélyi újságírók. Szentmártony Kálmán az Unitárius Irodalmi Társaság nevében vett búcsút a halottól. A temető kapujában Keledi Tibor polgármester mondott utolsó Isten hozódót a város nevében.

A szertartást Thuróczy püspöknek a sirhantnál mondott imája fejezte be.

Virágzó ipari és mezőgazdasági élet folyik a lengyel főkörmányzó-ság területén

Krakkóból jelentik (NTL): Krakóban legnap ülték meg ünnepélyes külsőségek között a főkörmányzóság két éves fennállásának évfordulóját. Dr. Franck főkörmányzó ünnepi beszédében rámutatott arra, hogy a két esztendő alatt teljesen rendezték a főkörmányzóság területének gazdasági és közigazgatási helyzetét. A két évvel ezelőtti teljesen üres területen ma már mindenütt virágzó ipari és mezőgazdasági élet folyik, ami a legnagyobb reményekre jogosít. A főkörmányzósághoz csatolt keletgallíciai rész nagyjelentőségű a főkörmányzóság ellátása és közlekedés szempontjából. (MTI)

Krisztus király ünnepe Nagyváradon

Bensőséges, szép, méltó keretek között tartotta meg a nagyváradai Katolikus Népszövetség Krisztus királyi-ünnepét az elmúlt vasárnapon. Dél-élelt a Szent László plébánia-templomban főpapi szentmise volt, melyet Fiedler István püspök celebrált. Ugyancsak ő tartotta mise közben a szentbeszédet is. Ez alkalommal mutatkozott be Majoros Endre, a Szent László-templom most megválasztott kántora is.

Délután az Orsolya-zárda dísztermében műsoros ünnepély volt, melyet Krisztus királyi köszöntő című karénekekkel nyitott meg az énekkar K. Lukács Ilona zenetanárnő vezetésével. Dr. Papp Károly ügyvéd a Nagyváradai Katolikus Népszövetség 22 éves elnyomatásáról és működéséről beszélt. Szász Ilona VII. o. gimn. tanuló „Krisztus országolj” c. verset szavalta, majd Reményi Marianna VIII. o. tanuló Liszt II. rapszódiaját adta elő zongorán. Ennek következett Krisztus Királyról, az Orsolya-zárda gimnáziumi énekkarának előadásában, K. Lukács Ilona zenetanárnő vezetésével. Ertesy Gabriella III. o. tanuló „Krisztus Király toborzója” c. költeményt nagy tetszés mellett szavalta el. Az ünnepi beszédet Török László székesegyházi segédlelkész mondta. A Krisztus Királynak szóló fogadalmi ének és a pápai himnusz hangjaival fejeződött be a szép ünnepély. Az Orsolya-zárda vezetőségének elismerést érdemlő közreműködéséért hálás Nagyvárad katolikus társadalmá.

Belvárosi mozgóban
Becsületből elégtelen
 Frank Capra.
 óriási világsiker aratott filmje.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u.
Tilos utakon
 a francia filmgyártás világeseménye.
 Főszerepben: Annie Ducaux, Armand Bernard,
 Carline Lucharie, Raymond Rouleau.

Apollo Filmszínházban kedden bemutató
Örök szerelem
 (Manon Lescaut)
 Zene: Puccini. A nagy áriát: Gígl éneкли.
 Hétiön utoliára: **Ne kérdezd ki voltam**

Egy két az anyakönyvek tükrében

Születések. Rádúj Péter vasesztergályos segéd fia Béla, Papp András postaaltiszt leánya Iholya, Nagy László vármegyei tisztviselő leánya Ildikó, Ilona, Katalin, Akom Ferenc cipész segéd leánya Anna, Veronika, Fülöp Zoltán magántisztviselő fia Róbert, néhai Bándi István cipész segéd fia István, Rosenblüh Miklós, Ádám nyomdász segéd fia Péter, Flóruca Demeter kerékgyártó segéd fia János, Szokol Ferenc könyvkötő leánya Gabriella, Jozefa, Máté Imre asztalos segéd fia Imre, Szilágyi István napszamos leánya Mária, Szentkán Kálmán tanár leánya Mária, Anna, Szilágyi Ferenc asztalos segéd leánya Mária, Brehm György szabó segéd leánya Eva, Gyarmati János napszamos fia János, Horváth Sándor cipész segéd fia Sándor, Lauxner Izsák Manó munkás leánya Judit, dr Köthy József körorvos fia Miklós, Lajos, Csaba, Kulesár József Máv váltókezelő leánya Zsuzsanna, dr Benedek Imre ügyvédjelölt fia Ferenc, Geszti Sándor szobafestő segéd leánya Kornélia, Elhenes László kereskedő fia Zoltán, Ferenc, Katz Pál szabó mester leánya Katalin, Lázár Pál sütő mester fia László, Károly, Csarnó Demeter gyári munkás fia Miklós, Molnár József gazdasági cseléd fia József.

Házasság. Bika György mázoló segéd és Urszán Róza Kurucz Illés bolti szolgá és Szabó Mária, Gábor János nyu. Máv. tisztviselő és Rohács Róza, Bustya Mózes alkalmi munkás és Klopca Ilona, Krausz József fakereskedő és Feldmár Blanka, K. Nagy Gyula gazdálkodó és Balogh Margit, Hangrád János asztalos segéd és Jó Margit, Millinger Aladár fűszerkereskedő és Jozevics Regina, Makai Gyula mépzenész és Gyöngyi Ilona, Zugyó Sándor Máv. mozdonyvezető és Szere-di Róza, Nemessályi György községi jegyző és Bartha Magdolna, Takács József férfiszabó segéd és Bongó Erzsébet, Mária, Farkas Ferenc vízvezeték- és gőzfűtészszerező segéd és Cseh Ilona, Bágyi Sándor cipőgyári cipész munkás és Román Erzsébet, Nagy Sándor cipőfelsőrézkészítő és Szabó Julianna, Deák Imre gabonakereskedelmi munkás és Nagy Mária, Vincze Károly Máv. forgalmi segéd és Kerekes Valéria, Magdolna.

Halálozás. Szabó József, László 2 napos, Bara Gábor 44 éves, Boga István 8 éves, Szilágyi Sándorné szül. Tóth Julianna 64 éves, Szabó Károly 71 éves, Kormuth Péter 35 éves, Boros Lajos 3 hónapos, Csák Lajos 69 éves, özv. Ungereider Gáborné szül. Reinitz Linka 72 éves, Nagy Lajos 73 éves, özv. Dajka Zsigmondné szül. Györi Mária 33 éves, özv. Weisz Salamon Józsefné sz. Schwartz Fáni 65 éves, Huszár Sándorné szül. Gacs Mária 26 éves, Teschner Miklós 72 éves, Klein Péter 3 éves, Medgyesi Erzsébet 8 hónapos, Horváti Sándor 1 napos, Jakab Gábor 57 éves, Szakál Sándor 10 hónapos.

„CARITAS”
 temetkezési vállalat új vezetése alatt ismét megkezdte működését. A legegyszerűbb temetéstől a legdíszesebbig. Minden igényt legelőzékenyebben kielégít. Korporsók nagy választékban.
 Tulajdonos:
Sörös Sándor
 Szent László-tér 1.

Telefon: 19-48 Casinó mozgó Kat. Körben
 Közkívánatra prolongálva kedden
Mickey Rooney kimagasló filmje
AZ IFJU EDISON

GAZDASÁGI ÉLET
Minden erővel a minőségi termelésre kell áttérni

A berettyóujfalui téli mezőgazdasági iskola évzáró ünnepélye. 25 ifjút tüntettek ki arany kalással

Berettyóujfaluból jelentik: (MTI.)
 A berettyóujfalusi m. kir. téli mezőgazdasági iskola vasárnap délelőtt tartotta évzáró ünnepélyét az aranykalásos gazdák avatóünnepélyével és termelési versenykiállításal egybekötve. Az ünnepélyen báró **Bánffy Dániel** földművelésügyi miniszter képviselőtében gróf **Teleki Béla**, az Erdélyi magyar Gazdasági Egyesület elnöke, az Erdélyi Párt elnöke jelent meg. Az ünnepségen 25 végzett ifjút tüntettek ki aranykalással és 5 ifjút részesítettek jutalomban.

Gróf **Teleki Béla** ünnepi beszédében rámutatott arra, hogy nemcsak a mozunk érdeke, hanem az európai helyzet is azt követeli meg, hogy minden erőnkkel a minőségi termelésre térjünk át. Ennek érdekében az irányított gazdálkodás elveit kell érvényesíteni, melynek feltétele egyrészt az egyszerűsített érdekképviseleti rendszer megvalósítása, másrészt a megfelelő birtokpolitika. Nem földet kell szétosztani, hanem életképes birtokokat teremteni és végre kell hajtani a tagosítást mindegyütt ahol az eddig még nem történt meg. A legkisebb birtoktelepülésnek akkorának kell lenni, hogy az felté-

lenül eltarthasson egy népes családot. Az így kialakított birtokokat meg kell kötni, hogy sem örökösödés, sem elidegenítés útján ne aprózódhassék ismét szét.

Ami a mezőgazdasági szervezkedést illeti, jelenleg az a nem kívánatos helyzet, hogy hétféle gazdakört ismerünk Magyarországon, ami akadályozza az egyetemes irányítást. A gazdaköröknek önkéntes társulás alapján a gazdatagok akaratából kell megalakulni és azokat egyetlen gazdasági szervbe összefogni. Részletesen ismertette azután az EMGE fejlődését és azokat az elveket, amelyeket ez a nagy erdélyi népi gazdasági szervezet magának vall. Megemlítette, hogy Erdélyben nem használták a paraszt kifejezést, mint ahogy felfelé sem használják a felesleges címetek. Gazda és gazda között nem lehet érdekellentét. A felavatott ifjakhoz szólván, arra kérte őket, hogy ne zérkózzanak el újabb körbe, mint aranykalásos gazdák, hanem legyenek kivásvai a jövőben magyar mezőgazdasági életnek. Az ünnepség résztvevői koszorút helyeztek el az Országzászlón.

A motalkó fogyasztásának szabályozása
 Megjelent a miniszteri rendelet végrehajtási utasítása

(Nyolcadik közlemény.)
 18. §. (1) A pénzügyi hatóságok a motalkó-jegyet két havonként olyképpen szolgáltatja ki, hogy a gépjármű adókönyvi tételszámának a sorrendjében a kiutalható havi mennyiséggel az adózó nevének és lakásának feljegyzésére szolgáló rovaton vörös tintával feltünteti s az ennek megfelelő első ízben tehát az 1941. évi november és december hónapokra és így tovább — szóló motalkó-jegyet ajánlott levélben, vagy tértívennyel elküldi „hivatalból portómentes” küldeményként.
 a) Az összes személygépjárművek kivéve a 13. §. (1) bekezdés a) és c) pont alattiakat;
 b) az összes közhasználatu személygépjárművek;
 c) az összes motorkerékpárok;

d) az összes tehergépjárművek számára, kivéve a MATEOSZ-tehergépjárműveket. (11. §.)
 (8) A 13. §. (1) bekezdés b), d) és e) pontjaiban felsorolt gépjárműtulajdonosok (üzembentartók) részére két-jegyű, a közhasználatu személygépjárművek részére négy-négy jegyet, az 5. §-ban említett segédmotoros kerékpárok tulajdonosai (üzembentartói) részére az év párhuzam számú hónapjaiban két, a páros számú hónapjaiban egy jegyet, míg a többi gépjárművek részére csak egy-egy jegyet kell küldeni. A hármily okból kézbesíthetetlen motalkó-jegyet a posta a feladó m. kir. adóhivatalnak haladéktalanul visszaküldi, amely azt a fél, vagy megbízottjának személyes jelenlétekor kiszolgáltatja. A viszázkézésítés gyorsítása céljából a

szétküldött borítékokat a pénzügyi hatóság feltűnő „MOT” jelzéssel látja el.

(3) A társasgépjárművek (autóbuszok) 7. §., a betegszállító (mentő) és hullaszállító gépjárművek (9. §.), végül az egyéb közúti gépjárművek (10. §.) részére a pénzügyi hatóságok csak a gépjármű tulajdonosának (üzembentartójának), illetőleg meghatalmazottjának személyes megjelenése alkalmával szolgáltathatnak ki motalkó-jegyet, vagy utalványt. Ez alkalommal be kell mutatni a gépjármű forgalmi engedélyét, illetőleg a betegszállító (mentő) és hullaszállító, továbbá a 10. §-ban felsorolt egyéb közúti gépjárműveknél törvényhatósági jogú és megyei városokban a járési főszolgabíró igazolasát is, amelyből meg lehet állapítani, hogy a gépjármű közhasználatú rendszámmal el van-e látva, illetőleg a jelen rendelet 9. és 10. §-ában megállapított motalkómennyiség jogosult-e vagy sem. Amennyiben a forgalmi engedélyből megállapítható, hogy a szóban lévő gépjármű nem benzínüzemű (pl. Diesel-motortal felszerelt gépjármű), a motalkó jegy kiszolgáltatását meg kell tagadni.

(4) A 13. §. (1) bekezdése b), d) és e) pontjában felsorolt gépjárművek tulajdonosai (üzembentartói) részére a pénzügyi hatóságok által kiadott két-jegyű, vagy annak megfelelő utalványon kívül további jegyet, vagy utalványt a kereskedelem és közlekedési miniszter ad ki oly módon, hogy a harmadik jegy igényléshez az első, a negyedik jegy igényléséhez a második és így tovább — jegynek az összes szelvények levágása, illetőleg elfogyasztása után megmaradó, a forgalmi rendszámot tartalmazó fejrészt a további jegyek igénylésekor a kereskedelem- és közlekedési miniszterhez kell szolgáltatni.
(Folytatjuk.)

A burgonya belföldi forgalmát rendelettel szabályozta a kormány

A Hivatalos Lap legutóbbi száma közli a miniszteri rendeletet, amely a burgonya forgalmának szabályozásáról szól. E rendelet szerint fuvarozó vállalat, valamint tehergépkocsi tulajdonosa burgonyát fajtára és minőségre való tekintet nélkül egyik községből a másik községbe való szállításra a Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülettől vehet át. Ez nem vonatkozik arra a burgonyára, amelyet mezőgazdasági szeszgyártás céljára a termelőtől közvetlenül szeszt előállító üzemekbe szállít. A termelők vidéken fekvő háztartásának, üzletének saját termésű és három métermázsát meg nem haladó mennyiségű burgonyának szállításához, ugyszintén gazdasági cselédek terményjándékosága fejében kapott burgonyának szállításához a háztartás helyére illetékes közellátási kormánybiztos, vagy az általa kijelölt hatóság adhat igazolást. A rendelet ezután a büntető rendelkezéseket sorolja fel. A rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

**Halottak napján a város megkoszo-
 ruzza volt főispánjainak sírjait.** Nagy-
 várad. Saját tud. Nagyvárad város ve-
 zetősége elhatározta, hogy Halottak
 napján kegyelettel hódol Nagyvárad
 egykori vezetőinek. Az ismeretlen sí-
 rokat felkutatja és a város volt főis-
 pánjainak, polgármestereinek és 1843
 óta volt főbíráinak sírját megkoszo-
 ruzza.

**Felavatták dr Hirschler József sir-
 emlékét.** Kolozsvárról jelentik: A ko-
 lozsvári római katolikus plébánia és
 az erdélyi római katolikus Népszövet-
 ség vasárnapi Krisztus Király ünnep-
 ségének kiemelkedő mozzanata volt a
 feledhetetlen emlékü Hirschler József
 dr prelátus kanonok síremlékének le-
 leplezése a temetőben. A díszes emlékmű,
 amely Botár István szobrász-
 művész, országgyűlési képviselő mű-
 vési alkotása, leleplezése ünnepélyes
 keretek között vasárnap délután 12
 órakor történt meg. Bevezetőül a Ma-
 rianum énekkara énekelt, majd Boga
 Alajos dr. pápai prelátus mondott em-
 lékbeszédet. Jánossy Béla dr emlék-
 versét szavalta el ezután egy marianu-
 mi növendék. Az ünnepséget a Him-
 nus zárta be.

**ALÁÍRÁSRA KERÜL A HORVÁT-
 ORSZÁG ÉS MONTENEGRÓ KÖ-
 ZÖTTI HATÁREGYZMÉNY.** Zág-
 rából jelentik (NTI): Pietro Marchi
 olasz miniszter Zágrábba érkezett,
 hogy aláírja a Horvátország és Mont-
 enegró között létrejött határegyez-
 ményt. (MTI)

**Kik részesültek a Horthy Miklós ösz-
 tönndíjban?** A Hivatalos Lapban olvas-
 suk, hogy a vallás és közoktatásügyi
 miniszter a következő ismertebb nevű
 főiskolai hallgatóknak adományozott
 Horthy Miklós ösztöndíjat: Kakas Ist-
 ván, Mártonffy András a jogtudomá-
 nyi karon, Fischer István a bölcsészeti
 karon 200—200 pengős ösztöndíjat kap-
 tak; Hegyi Endre a bölcsélet és törté-
 nettudományi karon, Récey Tibor
 pedig a matematika és természettudo-
 mány karon 360 pengős ösztöndíjat
 kaptak.

**LEVEGŐBE RÖPÜLT A SAN-
 SEBASTIANI VILLAMOS ERŐ-
 MŰTELEP.** Madridból jelentik (Ma-
 Nap): A san-sebastiani villamos erő-
 műtelep robbanás következtében le-
 vegőbe röpült. A robbanás okát még
 nem tudják. Néhányan súlyosan
 megsebesültek. A spanyol felszítet
 északi része a robbanás következté-
 ben áramszolgáltatás nélkül maradt.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszoida

**Tábla-üveg nagy raktár
 Olcsó ablaküvegezés**

**Képkerelezés
 Nagyvárad, Szt. János utca 48.
 Telefon: 19-13**

Megalakult a VOGÉ nagyváradai tagozata

Nagyvárad. Saját tud. Tegnap dél-
 ben tartotta meg alakuló közgyűlését
 a Vasutasok Országos Gazdasági
 Egyesületének helybeli tagozata. Az
 alakuló közgyűlésre Budapestről
 Nagyváradra érkezett a központi ve-
 zetőség nevében **Róbert Emil** ország-
 os elnök, **Tóth Lajos** főfelügyelő,
Török Antal, **Horváth Gergely** és **Rá-
 kosi Antal** vezetőségi tagok. Az ünne-
 pi fogadtatás után fél 12 órakor volt
 az alakuló közgyűlés az almműhely
 dísztermében, amelyen mintegy
 400-an vettek részt tisztviselők, aktiz-
 tek és munkások.

Róbert Emil országos elnök be-
 vezető beszédében hangzott, hogy
 a V. O. G. E. volt a kommunizmus
 és Trianon után az első egyesülés,
 amely keresztény és nemzeti alapokra

helyezkedett. Azóta is ebben a szel-
 lembe dolgozott. Osztálykülönbség
 nélkül egyesítette a MÁV alkalmazot-
 tait. A tekintélytisztelést fenntartásá-
 val igyekezett a címek és rangok vá-
 lasztóvonalát lebontani. Hangzott, hogy
 továbbá, hogy a V. O. G. E. célkitű-
 zése az, hogy minden dolgozó ember-
 nek legyen meg a megélhetése.

A közgyűlés folyamán megválasz-
 tották a helybeli vezetőséget. Elnök
 lett **Balogh József** főmérnök, fűtő-
 házi főnök, alelnök **vitész Tarján Je-
 nő** főmérnök, az almműhely főnöke,
 ügyvezető elnök **Keresztury Lajos**
 főintéző. Választottak ezenkívül egy
 30 tagú választmányt.

A közgyűlés után a megjelentek
 közös ebédet vettek részt.

Fához jut a város

Ujabb tűzifa mennyiséget utalt ki a kormány

(Nagyvárad) **Báró Bánffy Dániel**
 földművelésügyi miniszter szombaton
 leiratban értesítette dr **Soós István**
 polgármestert, hogy legutóbbi nagy-
 váradai tartózkodása alkalmával eléje
 terjesztett kérést teljesítette és a kö-
 vetkező tűzifamennyiséget utalta ki a
 város faellátásának biztosítására.

Október 14-ig a vételt bejelentők
 részére 7084 vagon, más törvényható-
 ságok területéről 3782 vagon, kincse-
 stári erdőből 700 vagon tűzifát utalt
 ki a miniszter. Az erdőigazgatóság
 most állapítja meg, mennyi az a fa-

mennyiség, amit már kiutaltak Nagy-
 várad részére, de felvásárolni még
 nem lehetett. Ehelyett más kiutalást
 kér a város.

A miniszter felhívta a polgármes-
 ter figyelmét a fakereskedők ellen-
 őrzésére, hogy a város közönsége egy-
 formán juthasson hozzá a szükséges
 fához. Biztosította egyben a város
 vezetőségét, hogy továbbra is figye-
 lemvel kíséri a város helyzetét és
 gondoskodik arról, hogy zavarok ne
 állhassanak elő semmiféle téren.

**25 ÉVI KÉNYSZERMUNKÁRA ÍTÉL-
 TEK TIZENKÉT ROMÁNIAI ZSIDÓT
 KOMMUNISTA SEJTALAKÍTÁSERT.**
 Bukarestből jelentik a NTI: A buka-
 resti hadbírósg tiltott kommunista
 sejtalakitó tevékenység, tiltott políti-
 kai tevékenységben való részvétel, po-
 litikai menekültek számára való adomá-
 nygyűjtés miatt, 12 vádlottat, köz-
 tük két asszonyt 25 esztendői kénysz-
 ermunkára ítélt. A legtöbb vádlott zsi-
 dó. Egy másik vádlottat 15 évi kény-
 szermunkára, négy vádlottat egytől
 három esztendőig terjedő börtönbre
 ítélt a hadbírósg. (MTI)

TEMETÉS **Arányi József** nyug-
 állampénztári tanácsos 72 éves korá-
 ban meghalt. Temetése kedden dél-
 után 3 órakor lesz a Steinberger-
 kápolnából. Erdélyi „Concordia”

**ELGÁZOLT EGY IDŐS ASZ-
 SZONYT A SZIKVIZES KÖCSI.**
 Nagyvárad. Saját tud. Súlyos kime-
 neteli közlekedési szerencsétlenség
 történt hétfőn délelőtt a főutca és a
 Szilágyi Dezső-utca sarkán. **Tóth**
Andrásné, szül. Szappanos Mária 78
 éves idős munkásasszonyt elütötte
 Pénzes szikvizgyáros egyik szikvizes
 kocsija. A nehéz szikvizes üvegekkel
 megrakott kocsi teljesen keresztülgá-
 zolt a szerencsétlen asszonyon, úgy
 hogy a mentők súlyos sérülésekkel
 szállították a kórházba. A szeren-
 csetlenség a szemtanúk szerint az
 asszony vigyázatlansága miatt kö-
 vetkezett be.

**INDIÁBAN TŰNETÖKRE LÓTT AZ
 ANGOL RENDŐRSÉG — 4 HALOTT,
 170 SEBSÜLT, TÖBBSZÁZ LETAR-
 TÓZTATÁS.** Amszterdamból jelentik a
 NTI: Az angol hírszolgálat jelenti,
 hogy az indiai Daccaban a rendőrség
 rálőtt a tüntető tömegre. Eddigi jelen-
 tések szerint 4 személy meghalt, 170
 megsebesült. Több száz egyént letartó-
 ztattak. (MTI)

Szükségmunkát végzők biztosítása.
 Budapest, a MTI jelenti: A belügymi-
 niszter elrendelte az inségmunkákat
 lebonyolító hatóságok tevékenységi kö-
 rében 1941 szeptember 1-étől 1942,
 augusztus 31-éig terjedő időben szük-
 ségmunkát végző egyének betegségi,
 baleseti, öregségi, rokkantsági biztosí-
 tásának szüneteltetését, az olyanok
 számára, akik a városok inségeseinek
 létszámába fel vannak véve és akiket
 a nép- és családvédelmi alap költség-
 vetésében biztosított intézkedések ter-
 hére alkalmaznak.

**Kötöttáru osztályunkon ha-
 risnyák, kombinék, férfi és női
 pulloverek, kesztyűk, zsebkendők
 nagyon olcsón kerülnek eladásra
 Leitner Márton és Fiai
 Hlatky Endre u. 5.**

**Vászon árúk és női szöve-
 tek érkeztek!**

**Newyork államban lezuhant egy
 amerikai bombázógép.** Newyorkból je-
 lentik a NTI: Az Associated Press je-
 lentése szerint Newyork államban le-
 zuhant egy kanadai bombázórepülő-
 gép. A gép három főnyi személyzete
 szörnnyethalt. (MTI)

**ÓLOMSALAK kiolvasztására
 vállalkozók jelentkezzenek a
 Szent László-nyomda R.-T.-nál,
 Szilágyi Dezső-utca 5.**

**Aruval ellátott nagykereske-
 désünk részére Erdélyben
 elsőrendűen bevezetett
 öskeresztény utazót
 keresünk Ajánlatok fényképpel:
 „Szabadka, Postafiók 103”
 szám alá küldendők.**

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS

Ez uton mondunk köszö-
 netet mió Jozoknak, ak'k gyá-
 szunkban fájdmunkat rész-
 vétnyilvanításukkal anyhitel-
 ték.

Özv. **BERNACSIK JÓZSEFNE**
 és fia

Fischer Jenő berlini egyetemi tanár elő- adást tartott Kolozsváron „Faj és átöröklés” címen

Kolozsvárról jelentik: (MTI.) **Fi-
 scher Jenő** berlini egyetemi tanár a
 Magyar Német Társaság meghívására
 szombaton a kolozsvári Ferenc Jó-
 zsef Tudományegyetem könyvtárában
 „Faj és átöröklés” címmel előadást
 tartott, amelyen ismertette a faj és
 átöröklési tudományos kutatásokra
 vonatkozó eredményeit. Hangsúlyoz-
 ta, hogy azok a népek, amelyek éle-
 tükben ezeknek a kutatásoknak ta-
 pasztalatait leszurik és azokhoz iga-
 zodnak, örökké élnek, míg azok, ame-
 lyek ezeket figyelmen kívül hagyják,
 elpusztulnak.

Hétfőn életbelépett az új árellenőrzési rendszer

**Itt a piaci cikkek új maxi-
 mális ára**

Nagyvárad. Saját tud. Nemcsak a
 hétfői hetipiac, hanem a város legna-
 gyobb hétfői eseménye volt az új ár-
 ellenőrzési rendszer bevezetése. Az új
 rendszernek, mint ismeretes, az a lé-
 nyege, hogy a közönségnek is tevékeny
 módon ki kell vennie részét az árdrá-
 gitók elleni küzdelemből. Hétfőn reg-
 gel a piac különböző részein s az élel-
 miszerárusítással foglalkozó üzletek-
 ben hatalmas falragaszok jelentek meg
 a közellátásügyi miniszter által meg-
 állapított árakkal. A falragasz felhív-
 ja úgy az eladók, mint a vásárlók fig-
 yelmét arra, hogy aki a megállapí-
 tott áraknál magasabb árakat követel,
 köti ki, fogad el, vagy nyereséget célzó
 továbbadás végett fizet: büncselek-
 ményt követ el és a törvény szerint
 büntetettik.

Hétfői hatállyal tehát nemcsak a
 piaci cikkeknek, hanem valamennyi
 élelmiszercikknek az arát újból sza-
 bályozták.

A piacon kifüggesztett új megállapí-
 tott árak a következők:

Zöldségfélék:

Burgonya. Helyi, vagy közelben la-
 kó termelőtől. Nyári rózsza 5 mázsán
 felül mm. 9.75 P, 1—5 mázsáig 10.75, 1
 mázsa alatt 11.75, Kicsiben kilónként
 13 fillér. Gűlbab 5 mázsán felül 9.95,
 1—5 mázsáig 9.95, 1 mázsa alatt 10.95.
 Kicsiben kg. 12 fillér. Őzsi rózsza kicsi-
 ben kg 11 fillér, Ella és sárka kicsiben
 kg. 10 fillér, Woltmann kicsiben kg 10
 fillér, Krüger kicsiben kg 9 fillér. Vö-
 rőshagyma kg 18 fillér, fokhagyma 58,
 fejes káposzta 20, sárgarépa 16, petre-
 zelyem 20, zeller 30, kalarabé 20, dió
 1.70. Szarazbab, fehér 63—68, tarka 60,
 lenese 62—82, mák 1.51, méz 2.50.

Tej és tejtermékek:

Tej teljes háznál, vagy a termelőnél
 lit. 30, házhoz hordva 32, tejfől 1.40,
 tehénturó 1.10, vaj főző 5.20, piaci írs-
 vaj 4.90, bivalytej lit. 43 fillér.
 Tojás kg. 2.70, darabonként 14 fillér.
Baromfi:
 Csirke kg 2.40, tyúk 2, kacsa 2, hi-
 zott kacsa 2.60, pulyka 2 pengő.

SPORT

A tartalékos NAC Juhász kiállítása után alulmaradt Ujvidéken

UAC—Nagyvárad AC 4:3 (2:2)

Ujvidék. 1200 néző. Vezető: Dobsinszky
UAC: Bánky — Csillag, Németh — Avar, Pécsi, Hargitai — Mézes, Pálffy, Gergely, Zsoldos, Markos.

NAC: Solymosi — Szurgyi, Zabor-szky — Hartl, Juhász, Kalocsai — Fuszak, Kovács I, Mihók, Krasznai, Haláti.

A 7. percben Mihók révén már gólt lő a vendégcsapat 0:1. Továbbra is a NAC támad, Ujvidék a 25. percben vezet az első veszélyes támadást. Zsoldos 25 méterről hatalmas lövést küld kapura, Solymosi bravurral véd. Az UAC-támadások állandósulnak és a 32. percben Zsoldos egyenlít, 1:1. Há-

rom perc múlva Kovács I. labdáját Haláti befújja, 1:2. A 39. percben Juhász ellőki Zsoldost, a megítélt 11-est Mézes csak másodsorra lövi be, 2:2. Ezután Juhászt a játékvezető feleselés miatt kiállítja.

A II. félidőben az UAC-ban Csillag helyén Suha játszik. Ebben a félidőben a gólokat Mihók, Markos és Gergely lövi.

Az UAC jól játszott és megérdemelten győzött. A Nagyvárad főleg Juhász kiállítása miatt veszített. Kitént az UAC-ból Zsoldos, Pálffy, Németh és Markos, a NAC-ból Solymosi és a két hátvéd.

Gólesővel győzött a jobb bécsi csapat

Bécs — Budapest 8:2 (5:1)

Góllövő: Decker, Sárosi dr, Polgár (öngól), Binder, Binder, Fitz, Decker, Decker, Sárosi dr, Binder. — Bécs, Stadion, 35.000 néző. Vezető: Miesz (Bécs).

Pontosan 3 óraker vonulnak ki a játékosok a pályára, ahol 32.000 néző várja izgatottan a mérkőzés kezdetét.

A bécsiek csapatösszeállítása tehát a következő:

Ploc — Purz, Schmaus — Wagner I, Sabeditsch, Probst — Fitz Decker, Binder, Hahnemann, Passer.

Az I. félidő

Már az első percben bécsi támadás viharzik a pesti kapu felé, de Hahnemann mellé lő. Majd Pesser beadása száll veszélyesen a magyar kapu elé, Fitz elől azonban Lázár partra ment.

A magyar csapat gépezete bizony csikorog-nyikorog. A 3. percben Fizek szögletre szereli. A szögletet Sárosi III. kifejeli, de röviden, Decker löhet, Csikós azonban szépen ment. Kicsit támadgatunk, a játék inkább a bécsi térfelen mozog. A 7. percben Szusza megint lövőhelyzetbe kerül, de a lövés mellé sikerül.

A 10. percben gólt érünk el, de a játékvezető nem adja meg. Kincses Szuzát ugratja ki, a középcsatár elé Ploc kifut, egészen elől van. A bécsiek védelme megzavarodik. Szusza lő, de lövése emberbe akad, még egyszer Szusza lő, de csak a balkapufát találja el. A visszafutó Ploc a pattogó labdát meg akarja fogni, de Sárosi dr belefejel, a labda a bal kapufa belső éléről befelé kavarodik, tulmegy a gólvonalon, Ploc hátravetődve belülről dobja ki a labdát. Tiszta gól, de a játékvezető nem adja meg.

A 19. percben Purz iveli előre a labdát. A szél most kevésbé fúj. Hahnemann kapja a labdát és kapásból továbbítja a magyar kapu elé. A védelem leáll, mert Decker háromméteres leszen várja a labdát. A játékvezető azonban nem füttyöl és Decker térfordulattal, kapásból a balsarokba vágja a labdát. 1:0-ra vezetnek a bécsiek.

A magyar csapat erősít. A jobboldaltól indul el a támadás. A labda valamivel tuljut a tulsó kapufán is. — Szusza, Sárosi dr és Kincses fut a labdára. Sárosi dr-nak pontosan a fejére esik a labda és ő pompás fejjel küldi a balsarokba a kaputól körülbelül 5 méterről. 1:1. A 25. percben szerez-

ésítlen öngól újra a bécsieket juttatja vezetéshez.

A 29. percben Binder lesről indulva nagy iramban jön előre és magasra ugorva fejel a balsarokba. 3:1. Ujabb lesgó! Binder jó méteres lesről indult!

A 41. percben Binder elszökik, a védelem leáll, mert látják, hogy Binder lesen van, majd az elkésve utánaeredő Polgár beéri, szereli és hazaad. Csikós ahelyett, hogy fogná, kiüti a labdát, pontosan Binder elé. A bécsi gólkirály egyet cselez jobbra, Csikós el-esik és az üres kapu bal alsó sarká-

Magyar „utánpótlás” — Bécsi csikók

4:1 (2:1)

Góllövők: Sárvári, Sárvári, Dworacek, Kovács II., Kovács II. — Üllői-út, 15.000 néző. Vezető: Vass Antal.

Három óra előtt egy perccel fut ki párokban a két csapat. Vass Antal sípjelére így állnak fel:

Magyar utánpótlás: Tóth — Olajkár II., Domján — Nagymarosi, Szücs, Deményi, — Kovács II., Kiss Sárvári, Bodola, Tóth III.

Ostmarki utánpótlás: Musil — Gerhart, Smutny — Höpfl, Gernhardt, Fuchs — Riegler, Jelínek, Reitermaier, Dworacek, Durek.

Első félidő: Az 5-ik percben Bodola szökletti Kovácsot, ennek beadását kivágják. A következő percben néhány adogatás után Jelínek 14 méterről fölé lő. A 7-ik percben Riegler fut le, Domjánt is elhagyja, beadását Tóth rávetéssel védi. A 8-ik percben Tóth III. Deménytől kap labdát, rögtön lő, lövése a bal kapufa mellett suhan ki. A nagyvárad csatársor nagyon szépen játszik. Bodola Tóthnak ad, a szélső mintegy 8 méterről lő, Musil nehezen védi. Kiadás után Nagymarosi viszi le a labdát, lő, fölé. Egyideig mezőnyjáték folyik. Kiss előreadását a lesen álló Tóth III. belövi. A gól természetesen érvénytelen. A 28-ik percben a balszárnyunk támad. Bodola fejjel Tóth Matyihoz ad, ez tesz egy-két lépést a labdával, a hatos vonalról a jól érkező Sárvári fejére iveli a labdát és az onnan a kapus felett a kapu bal sarkába siklik. 1:0. Szép gól volt! A 32-ik percben Szücs hosszú fejesével Tóth III. átverekszik magát Gerhardton,

ban ott a gól! 4:1. Harmadik lesgó! Ez már sok egy kicsit!

Egy perc sem telik el s ujabb gólt lőnek a bécsiek.

A félidő hátralevő részében is a bécsi csatárok fürgesége nyomja rá a mérkőzésre a bélyegét.

Második félidő

A 7. percben Sárosi dr—Gyetzvai—Szusza a labda utja. A középcsatár hatalmas bombát lő — emberbe. A lepatlanó labdát Kincses fölévágja.

A 14. percben gyönyörű magyar támadás fut. Sárosi dr—Kincses—Szusza a labda utja. Szusza a kifutó Ploc feje fölött iveli a labdát, de a bőr az üres kapu fölött alig 10 centiméterrel elszáll. A 18. percben a bécsi csapat váratlanul gólt ér el. A 21-ik percben születik meg a hetedik bécsi gól. Egy előrevágott labdával Decker elfut, helyezett lövése azonban gyenge, Csikós kiüti. Már-már azt hisszük, hogy a labda szögletre megy, Fitz azonban elcsipi, beadja és Decker 10 méterről fél magasan a bal sarokba lövi. 7:1.

A csatársorban cserét rendelnek el: Sárosi dr lesz a középcsatár és Szusza a jobbösszekötő.

A 27. percben születik meg a második magyar gól. Szusza a jobbösszekötő helyéről remek labdával szökletti Kincset. A jobbszélső pompásan fut el s befelé kanyarodva lemegy a labdával majdnem a szögletvonalig. Mielőtt headná, egy pillanatra felnéz s látja, hogy Sárosi dr üresen várja a labdát. A beadás mintaszerű. Sárosi dr jól ugrik fel a labdára, még meg is nézi, hogy hol áll a kapus s 10 méterről jól eltalált fejjel küldi a jobb felső sarokba. 7:2.

A 39. percben tulszigorú szabadru-gásból kapjuk a nyolcadik gólt. 8:2.

Lázár—Polgár-akció végén Sárosi kapu mellé lő és vége is a mérkőzésnek.

adogatás után Tóth III. mintegy nyolc méterről élesen lő. Musilról ki-pattan az éles lövés Bodolához, ennek nagy lövése a kapufáról pattan vissza, aztán Kiss lő mintegy 10 méter-ről mellé. Óriási gólhelyzet volt! A bécsiek szögletet harcolnak ki. Fel-szabadtás után Sárvári remekül szök-teti Tóth III-at, Tóth hatalmas lendülettel tör kapura, vele együtt fut Kovács is. A szélső a 16-os sarkától valamivel belülről okosan a nagy lendülettel futó Kovács II. elé ad, a jobbszélső az ötös sarkáról nagy-lövessel a hálóba vágja a labdát. 4:1

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Keresünk három, esetleg kétszobás komfortos lakást november 1-re, lehetőleg a központ környékén. Ügynököt díjazunk. Vegyi és Elektromosipari r. t., Mátyás király-u. 80. 630

Keresek mielőbbre 2 szobás lakást, esetleg konyha, vagy fürdőszoba nélkül is, fiatal házaspárnak. Cim a kiadóban. 603

Különléle

Férfiruhákat, használtakat legjobban vehet és eladhat Molnár használt ruha üzletében. Bémer-tér 1. (udvarban). 566

Aranyat, briliánst, ezüstöt magas áron veszek. órák, akszert javítok Gyenge István ékszerész. Rákóczi-ut 19.

Wertheim kassza, használt, nyereg, mülléprés eladók. — Ugyanott 2 szobás butorozott lakás december 1-től kiadó. Verbóczy-u. 6. 599

Töltőtoll kiváló márkák, nagy választékban, olcsón **Simon István** könyv-papírüzletben Bémer-tér 3. Tel. 26-45.

Eladó bérház sürgősen, részekben is. Négy lakásos ház, melyben 2 szobás lakás azonnal elfoglalható. Ára 12 ezer pengő. Tatiné, Szilgigeti-u. 12. 631

Aranyat, ezüstöt napi áron veszek. Tiszay órák és ékszerész. Nagyvárad. Rákóczi-ut 6.

Fűszer és kocsmai berendezés, 2 kocs, 1 üvegfal, működő díszletek eladók. Barátky Zoltán, Váradsz. 5113s. 629

Briliánsért, régi ékszerért magas arat fizetek. Tarián ékszerész, Rákóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

ARANYAT magas áron veszek **EZÜSTÖT** Haslinger ékszerész **BRILLIÁNST** Rákóczi-ut 8.

Gyermek mellé ajánkozik gyermek gondozásban gyakorlott fiatal, öske-resztény leány. Cimet a kiadóba kér. 628

Mindennemű arany ékszer és züst tárgyak vásárlása és eladása. Mészáros-u. 4 szám, udvarban. — Schwartz ékszerész.

Helyben nagy ismerettséggel rendelkező urakat és hölgyeket felvesszünk, egyelőre napi 10—12 pengő jövedelemmel. Megfelelés esetén alkalmazzuk fix fizetés, jutalék, napidíj, vasuti költség megtérítéssel. Magyar-Hollandi Rákóczi-ut 10. 627

KIADÓTULAJDONOS:
szent László NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilagyí Dezső-utca 5. szám.